

[Morten Lange.]

socialdemokratiet for sit vedkommende og SF ligeledes gik ind for at beholde studenterrådet som et begreb under loven, og det var ganske klart motiveret ved, at hvis de paragraffer, der i øvrigt skulle vedtages, ikke skulle være en total integrering, var det rimeligt, at studenterrådet blev bevaret som en faktor inden for loven.

Studenterrådet var en faktor i loven, dengang ministeren fremsatte lovforslaget. Det har altså oprindeligt også været ministerens idé. Den kan da ikke være i, skal vi sige grundlæggende strid med demokratiet, når ministeren selv har foreslået en sådan inkorporering af studenterrådet i loven.

Det, der skete under udvalgsbehandlingen, var, at pludselig næsten uden at man opdagede det, mir nichts, dir nichts, som det vistnok hedder på det tyske, forsvandt studenterrådet ud af loven, åbenbart fordi ministeren havde haft lidt vanskeligheder med at føre forhandlinger igennem og i den anledning traf, hvad man kunne kalde en Endlösung. Han erstattede det princip, han selv var gået ind for tidligere, med et andet, i sin form givetvis demokratisk princip. Men man må lægge vægt på én ting i denne forbindelse: studenterrådet ved et universitet eller ved en anden læreanstalt er en levende realitet med mange år bag sig og med den særlige opgave, som altid har været fremtrædende og typisk, at deltage i styrelsen under den ene eller den anden form som repræsentation for de studerendes interesser. Fuldmagterne har været svage, den reelle indflydelse har i mange tilfælde været ganske stor, og den har været voksende. Det må nok derfor siges at være betænkeligt, det, flertallet gjorde, dengang de så bort fra denne udvikling, og jeg læser naturligvis med glæde, hvad ministeren skriver til de københavnske studenter om, hvor vigtigt studenterrådet er. Men man må dog stadig væk erindre sig, at dets vigtighed formodentlig ikke er, hvad den har været, hvis man fratager det dets styrende funktioner inden for en lang række af de kollegiale ledelsesorganer.

Jeg tror nok, der kan lægges adskilligt mere til det spørgsmål, som her er blevet rejst. Jeg antaster ikke, at det, ministeren har sat i stedet og fået flertal for i folketin-

get, er en demokratisk struktur. Det er ufravigeligt, at det er det. Men demokrati er mere end struktur, demokrati er også noget, som skabes af dem, som skal bruge det, demokrati er ikke noget, man kan forære folk ovenfra og sige: værsgo, her har I noget, det er lurmærket, eksportkontrolleret, og følgelig kan I roligt æde det. Hvis det ikke er lavet til at passe dem, der skal bruge det, er det jo i virkeligheden ikke rigtigt demokrati.

Hvis vi dykker nærmere ned i spørgsmålet her, er stillingen nok den, at til det ministerdemokrati, som er blevet vedtaget herinde, er der ikke truffet de forberedelser, ikke sket den polarisering, som det vist hedder, som dette forslag i virkeligheden forudsætter. Nu kommer man med et cirkulære dateret den 12. d. m. og udsendt meget pludseligt den lørdag, hvor man skulle til at holde efterårsferie, så man havde god tid til at tænke over det, hvis man var hjemme; men der er ikke nogen som helst organiseret demokratisk bevægelse af betydning, som har lagt op til at fylde de rammer ud. Man får en tilfældig repræsentation på denne måde og ikke et sandt demokratisk spejlbillede.

Jeg har ikke hermed sagt, at studenterrådets forslag til statut er genialt, og at det repræsenterer det 2.000 pct. korrekte demokrati. Men jeg vil blot sige, at jeg tror, ministeren havde gjort klogere i at se, om der ikke i det, som havde et flertal ved en afstemning blandt studenterne, kunne være fundet en hel del vises sten på vejen. Jeg er ikke i tvivl om, at det havde givet en langt lykkeligere løsning.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at også blandt lærerrepræsentanterne har man haft adskillige problemer med det os påoktrojerede listesystem, som ingen rigtig havde abonneret på, og som har gjort, at vi såmænd også i al beskedenhed har holdt vore urafstemninger for at finde frem til, hvordan man kan lave en enig liste, så der ikke er mere at stemme om, fordi loven simpelt hen var sådan, at den ikke kunne anvendes.

Det er den situation, vi står i: at man har prøvet på at lave et nyt demokratisk sæt regler for universiteterne uden at tage hensyn til de ganske betydelige demokratiske organer, som allerede fandtes, og uden at